

BEMUTATKOZÁS

AZ EGÉSZSÉGES ÉS AKTÍV IDŐSKOR CÍMŰ PROJEKT BEMUTATÁSA

Újbuda Önkormányzata 2013. szeptemberében pályázatot nyújtott be a Norvég Finanszírozási Mechanizmus 2009-2014. című Program „HU11-A-2013- a helyi önkormányzatok kapacitásfejlesztése a közszolgáltatások minőségének javítása és a helyi gazdaság fejlesztése érdekében” című pályázati felhívás keretében „*Egészséges és Aktív Időskor*” címmel.

A pályázat célja, hogy az Újbuda 60+ Program egészségügyi és szociális területekre való kiterjesztésével egy innovatív, költséghatékony, partnerségre alapozott szervezeti modell kerüljön kidolgozásra, bevezetésre, tesztelésre és elterjesztésre, amely az időskorúaknak otthonukban nyújt minőségi egészségügyi és szociális szolgáltatásokat önkéntesek bevonásával.

Mindehhez mint kiszolgáló egység került átépítésre és átadásra 2016 október folyamán az a központ, amely helyet biztosít az új modell kipróbálásához és a tesztelést követő elindításához.

A VEZETŐ PARTNER ÁLTAL EDDIG MEGVALÓSÍTOTT TEVÉKENYSÉGEK

FENTI CÉLOK ELÉRÉSE ÉRDEKÉBEN, 2016. OKTÓBER 10-IG AZ ALÁBBI FELADATOKAT HAJTOTTUK VÉGRE:

Az új típusú szolgáltatásokhoz szükséges szakmai irányvonalak (modellek, folyamatok, indikátorok, stb.) kidolgozásában való részvétel mellett a cél megvalósítását szolgáló szakmai tevékenység három pontban írható le.

1. ÁLTALÁNOS FELADATOK, NÉHÁNY KIEMELT TEVÉKENYSÉG:

Külső partnerek szakmai alkalmasságának vizsgálata, kutatás különböző elemeinek véleményezése (szakmai oldalról), a kutatás lebonyolításában, (pl. helyszínek, résztvevők szervezése) nyújtott segítség, a projekt honlap szakmai tartalmának készítése, kommunikációs anyagok készítése (pl. három cikk az Újbuda újság számára, ill. közzétételük az *Újbuda 60+ Program további kommunikációs csatornáin*), Norvég jó gyakorlatok elemzése, stb.

Emellett nagy hangsúlyt fektettünk a projekt eredményeinek szélesebb körben való elterjesztésére is. E célból sajtóközleményeket jelenítettünk meg az Önkormányzat saját honlapján, melyek [itt](#) és [itt](#) olvashatóak; a projekt megnyitójáról készült összefoglaló videó 2016. június 20-án került bemutatása az Újbuda TV Mozaik c. műsorában. Emellett a közösségi média felületeken is aktívan népszerűsítjük a

projektet, az elkészült Youtube videót [itt](#) lehet megtekinteni, míg a Facebookon közzétett cikket [itt](#).

2. ÖNKÉNTESK BEVONÁSA A PROJEKT SZERVEZETI MODELLJÉNEK KERTÉBEN INDÍTOTT SZOLGÁLTATÁSHOZ

Az önkéntesekre vonatkozó adatbázis létrehozásának kezdeti lépései könnyűnek bizonyultak, hiszen az Újbuda 60+ Program a korábbi években is támogatott és támogat - kortársaik részére- önkéntes tevékenységet végző polgárokat.

Minden hónap első keddjén 9 órától van az önkéntesek rendszeres havi találkozója ahol rendszeresen beszámoltunk a projekt céljairól, előre haladásáról, a tervezett szolgáltatás céljairól és válaszoltunk a kérdésekre. Ezeken a találkozókön kívül az Újbuda 60+ Program más programjain is tájékoztattunk a projektről (pl. 60+ gyalogló Program foglalkozásai), hogy az új szolgáltatás ismertsége, elfogadottsága és a résztvevők (akár önkéntes akár igénybe vevő oldalról) bázisa erősödjön.

2016.06.28-án valamennyi már évek óta önkéntes tevékenységet végző, ún. 60+ szomszédsági önkéntes kapott egy e-mailt, amelyben előzetes választ kértünk arra vonatkozóan; kit, milyen mélységig érdekelne a projekt keretében indított új szolgáltatás.

Az írásos és szóbeli visszajelzések alapján 12 önkéntes jelezte, hogy érdekli a képzés és az aktív részvétel annak ellenére, hogy akkor még nem rendelkeztek pontos információkkal a képzést, ill. a feladat folyamatait illetően. (Az önkéntesek képzése várhatóan 2016. október 28-án lesz.)

A képzést sikeresen elvégzők adatainak nyilvántartásával készült el az **önkéntesek újbudai adatbázisa** (október 31-én) és indul el a projekt szervezeti modellje által leírt szolgáltatás-csomag.

A részt vevő önkéntesek létszáma várhatóan növekedni fog, hiszen a kérdőíves kutatás során többen is kitöltötték az önkéntességre vonatkozó kérdőívet.

3. A PROGRAMKÖZPONTTAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉG

Az újbudai helyi koordinációs központ a Budapest XI. Kerület 853/24/B/1 hrsz, 1112 Budapest, **Kérő u. 3.** szám alatti ingatlanban kerül kialakításra, felújításra. Az **Önkéntes Koordinációs és Módszertani Központ** nem csak a projekt szolgáltatásainak, de az Újbuda 60+ Programnak is új, központi egysége lesz.

A programközpont belső építései munkálatai közben folyamatos figyelemmel voltunk annak a bútorok, eszközök és

az informatikai felszerelés megvásárlása, amely beépítését követően alkalmas lesz a feladatok ellátására.

A programközpont egyrészt a projekt által elindított új szolgáltatások diszpécseri feladatait, az Őrmezőn hiányt pótló idősbárát közösségi helyszínt, valamint az Újbuda 60+ Program kommunikációs, ügyintézési feladatait és programjait fogja kiszolgálni.

Fenti szolgáltatások a programközpont nyitásától, elérhetőek és igénybe vehetőek lesznek. ■

Új programközpont a Kérő utca 3. szám alatt

A HAZAI ÖNKÉNTESSEGRŐL

AZ ÖNKÉNTESÉG SZEREPE AZ EGÉSZSÉGES ÉS AKTÍV IDŐSKOR C. PROJEKTBEN

Az önkéntesség mára már széles körben támogatott jelenségé vált Magyarországon. A KSH friss kutatásai szerint (KSH tanulmány Az önkéntes munka jellemzői 2016. szeptember) a lakosság 34,3 %-a végez önkéntes tevékenységet. Ugyanakkor ezek többsége informális keretek között valósul meg, az önkéntesség nem képez rendszeres időtöltést az emberek többségénél. Az önkéntesek csupán 3,3 százaléka végzett szervezeten keresztül vagy szervezet javára ilyen jellegű tevékenységet. <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/pdf/onkentes.pdf>

Az 50 év feletti korosztálynál igen magas az önkéntes tevékenységet végzők aránya, az 50–64 évesek körében az önkéntesek aránya magas szinten állandósult, de még a 65–69 évesek között is átlag feletti volt. Itt is az informálisan végzett

tevékenységek a dominánsak, a korosztály tagjainak jelentős része ugyanis aktívan részt vesz az unokák gondozásában, miközben sokan közülük még idős szüleiket is ápolják.

Ebből is látható, hogy a lakosság körében nagy a hajlandóság az önzetlen segítségnyújtásra, azaz hatalmasak még a kiaknázatlan lehetőségek. A jelenlegi, talán legnagyobb kihívás a fogadó szervezetek kapacitásainak megerősítése, és a mennyiségi növekedés helyett a programok minőségének előmozdítása. A szociális területen különösen fontos a szociális intézmények előkészítése, a dolgozók felkészítése az önkéntesek fogadására még az önkéntes program beindítása előtt.

Mindennek egyik kiváló példája lehet az Újbuda Önkormányzatának vezetésével megvalósuló Egészséges és Aktív Időskor c. projekt. Ugyanis itt szervezett keretek között, az egészségügyi és szociális intézmények szakmai háttérével,

felkészülten tudnak az önkéntesek idős embereket segíteni. Ez a keret mind az önkéntes, mind az önkéntest fogadó számára biztonságot, kiszámíthatóságot és egyfajta garanciát jelent.

Külön kiemelendő a projekt keretében kidolgozásra és kipróbálásra kerülő mintaértékű szervezeti modell, mely továbbadása nagy előrelépést jelent mind az önkénteseket fogadó szervezetek kapacitásának, mind a minőségi programok növekedése érdekében. Ráadásul mindez egy olyan területen (szociális ellátás) tud megvalósulni, ahol a projekt szakmai partnerének (Önkéntes Központ Alapítvány) tapasztalatai szerint az önkéntesek bevonása egyértelműen minőségi javulást hozhat, de a hatékonysághoz szisztematikus rendszer működtetése szükséges. Több hazai jó példa is mutatja, hogy a jól átgondolt és megfelelő támogatottsággal rendelkező önkéntes programok mind a kliensek, mind a munkatársak, mind a vezetés elégedettségének növekedését szolgálja.

INTERJÚ BENYÁK HENRIETTEL

Benyák Henrietta
Az Újbudai Idősek Háza
intézményvezető ápolója, az
Újbudai Helyi Támogató Csoport
tagja

Az Újbudai Idősek Háza intézményvezető ápolójaként nap, mint nap szembesülök az idős emberek problémáival. Otthonukban a napi megszokott életvitelükhöz szükséges kisebb feladatokat sokszor nem, vagy csak nehézség árán tudják megoldani, mert nem minden esetben kapnak vagy tudnak kitől segítséget kérni. Amikor beköltöznek az Újbudai Idősek Házába, megkönnyebbülnek, hogy életük hátralevő éveit nyugalomban, biztonságban, segítő kezek között tölthetik. Az „Egészséges és Aktív

Időskor” című projekt keretében lehetőséget kaptunk arra, hogy felmérjük a még otthonukban többnyire egyedül élő idős emberek problémáit, életvitelének nehézségeit, melynek a megoldásához segítségre van szükségük, s ezt önkéntesek bevonásával megkaphatják, ezáltal az idősök életminősége is javulni fog. Intézményünkben aktívan részt vesznek a közösségi szolgálatot teljesítő középiskolás fiatalok is, akiket az idősök elfogadnak, megbíznak bennük, s mernek tőlük is olyan apró segítséget

kérni, melyek megoldásában már hasonlóan akár a projektben résztvevő önkéntes is részt fog tudni vállalni az idős otthonában. A projekt szakmai csoport tagjaként eddigi munkám során együttműködtem a helyzetértékelő és igényfelmérő kérdőív kérdéssorozatának kidolgozásában és véleményezésében. Javaslatokat tettem azokra a tevékenységkörökre, megoldható problémákra, melyet az önkéntes önállóan elvégezhet az idős ember segítségnyújtásakor.

INTERJÚ SZEPESFALVYÉ MAGASSY MÁRTÁVAL

Az Újbudai Szociális Szolgálat napról-napra sok idős emberrel – vagy az idősök hozzátartozóival – találkozik. Az elmúlt időszak tapasztalatai azt mutatják, hogy sokuknak van – lenne – olyan kérése, melyet sem az intézmény, sem más hivatalos vagy saját maguk által megkeresett segítő szolgáltatás nem képes megvalósítani. Ugyancsak nagy probléma, hogy a napi életvitel apró-cseprő feladatait sok esetben segítő családtag, barát sem tudja megvalósítani, hiszen egyre emelkedik kerületünkben a lakásokban egyedül élő idősök száma. Az „Egészséges és Aktív Időskor” címmel önkormányzatunk által

indított projekt megvalósítása során különösen fontossá válik az a szemlélet, hogy „nincs kis probléma – csak nagy megoldások lehetnek”. A projekt eddigi szakaszában a Szociális Szolgálat vezetőjeként részt veszek a szakmai csapatban, míg helyettesem a helyi támogató csoportban – nekik a megvalósítás során lesz óriási szerepük – végzi a koordinációs feladatokat. Idősklubjainkban rövid ismertetést tartottunk a projekt célkitűzéseiről, ahol a tájékoztatás alapját jelentette az, hogy a felmerült igényeket önkéntes támogató személyekkel szeretnénk megvalósítani. Mivel klubjainkban jelen vannak évek óta a közösségi szolgálatot teljesítő középiskolás fiatalok,

mint önkéntes segítők, így az önkéntesség már nem jelent idegen, bizalmatlanságra okot adó fogalmat. Szolgálatunknak a projektben résztvevő két tagja – Szepesfalvyné Magassy Márta és Mátics Katalin – együttműködött a helyzetfelmérést megalapozó kérdőív kérdéssorozatának kialakításában, illetve javaslatokkal éltek arra nézve, hogy a helyzetfelmérő kérdőív lekérdezése miként segítheti elő a későbbi önkéntesekkel, segítettekkel a kapcsolatfelvételt. Felkészítettük az idősök klubjai csoportvezetőit, hogy a klubtagok részéről a kérdőívvel kapcsolatos kérdésekre megnyugtató válaszokat tudjanak adni.

Szepesfalvyné Magassy Márta
Az Újbudai Szociális Szolgálat
intézményvezetője, az Újbudai
Helyi Támogató Csoport tagja

DEBRECEN MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK A PROJEKT BEN VÁLLALT SZEREPE

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata, mint Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzatának projekt partnere részt vesz a HU11-0002-A1-2013 azonosító számú, „Egészséges és Aktív Időskor” című pályázat megvalósításában.

Az Önkormányzat a pályázat keretében vállalta, hogy az időskorúak otthonukban, önkéntesek bevonásával történő ellátása témában részletes háttérelmézést, az időskorúak állapotának felmérését, valamint szükségletelemzést tartalmazó helyzetértékelő tanulmányt készít, majd partnerségre alapozva, szervezett keretek között az Önkormányzat által koordinált szervezeti modellt dolgoz ki, amelyet tesztel és ajánlásokat tesz bevezetésére.

Debrecen belvárosa madártávlatból

A Helyzetértékelő tanulmányt és a Pilot tervet a meghirdetett közbeszerzési eljárás nyerteseként a társadalmi kutatások, felmérések készítésében, társadalmi innovációk kidolgozásában nagy tapasztalatokkal rendelkező debreceni székhelyű Revita Alapítvány készítette.

A Helyzetértékelő tanulmányt megalapozó állapotfelmérés és szükségletelemzés több mint 300 fő, 60 év feletti időskorú bevonásával kérdőíves lekérdezés útján történt, majd ezt követte a kísérleti modell kidolgozása.

A projekt önkéntes tevékenységgel kapcsolatos feladatait szintén közbeszerzési eljárás nyerteseként a Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány végzi.

A szervezet az önkéntesek toborzása, az önkéntességen alapuló programok szervezése terén nagy tapasztalattal rendelkezik, a projekt megvalósítása során feladatait az Önkormányzattal, valamint a másik külső szakmai szolgáltatóval, a Revita Alapítvány munkatársaival hatékonyan együttműködve látja el.

A programban önkéntesként tevékenykedők kiválasztását követően a résztvevők egynapos felkészítés során sajátíthatták el azokat az ismereteket, készségeket, amelyek képessé teszik őket az időskorúak részére kiegészítő szolgáltatások nyújtására.

A pályázat keretében az Önkormányzattal együttműködő Helyi Támogató Csoport szervezetei és intézményei

- a Kenézy Gyula Kórház és Rendelőintézet,
- DMJV Városi Szociális Szolgálat,
- a Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány, valamint
- a Debreceni Nyugdíjas Egyesület

által delegált munkatársakból létrejött Helyi Koordinációs Központ közreműködésével történik az igények és a szolgáltatások összehangolása, az önkéntesek tevékenységének koordinálása. A Helyi Koordinációs Központ tevékenységét Debrecen Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Intézményfelügyeleti Osztály vezetője koordinálja.

CSONGRÁD MEGYEI EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÓ KÖZPONT HÓDMEZŐVÁSÁRHELY- MAKÓ PROJEKTPARTNER ÁLTAL ELVÉGZETT TEVÉKENYSÉGEK A PROJEKT KEZDETE ÓTA

Hódmezővásárhelyen megalakult a támogató csoport, Dr. Kallai Árpád projektmenedzser és Gyurisné Pethő Zsuzsanna, szakmai vezető irányításával.

A projektben a Helyi Támogató Csoport külső szakemberek bevonásával valósul meg, a sok szempontú megközelítés érdekében, ezért több szakterület delegált képviselőket a saját szakmájuk álláspontja képviselőjére. Így Dr. Ujházi-Pál

Hódmezővásárhely belvárosa

Margit Hódmezővásárhelyi Önkormányzat képviselőjében, Dr. Nagyné Bánfi Judit Hódmezővásárhelyi Nyugdíjas Szövetség képviselőjében, Asztalos Erika Szikáncs Jövőjéért Egyesület képviselőjében, Nagyné Kerekes Gyöngyi Hódmezővásárhelyi Többcélú Kistérségi Társulat Kapcsolat Központ képviselőjében, Soós Csilla a Batidai Olvasókor vezetőjeként a civil szervezeteket, és a Hódmezővásárhelyi Önkéntes Pont vezetőjeként az önkéntességet képviseli. A Csongrád Megyei Egészségügyi Ellátó Központ - Hódmezővásárhely- Makó részéről helyi koordinátori szerepet tölt be Szántai Zsanett.

A helyzet elemzéshez elkészült a Lakosság egészségfelmérés kérdőív az ELEF mintájára, mely a 60 feletti lakosság lekérdezéséhez került átalakításra, a kérdőív kiegészült a debreceni partner által készített szükségletfelmérés kérdéseivel és az önkormányzat által javasolt kérdésekkel, melyet a HTCS tagok véleményeztek, kiegészítettek és végül elfogadtak.

A Szociográf Piac- és Közvélemény-kutató Kft. elvégezte a lekérdezést, melynek a kiértékelése is megtörtént. A kutatás módszere személyes (face-to-face) interjúk készítése. A kutatásba bevont településeken belül a háztartások véletlenszerű kiválasztásához az ún. „véletlen séta” módszere került alkalmazásra. Egy háztartás akkor felelt meg a feltételeknek, ha lakott benne olyan személy, aki a megadott korosztályhoz (a 60. életévét betöltöttekhez) tartozott. A mintát összesen 800 fővel, 324 férfival és 476 nővel készítették el.

Az Idősügyi Tanács részére javaslatétel történt az Idősügyi Stratégia megújítására / aktualizálására / módosítására. A Tanács engedélyezte az aktualizálást és a javaslatétel, a 2017 márciusi Hódmezővásárhely Megyei Város közgyűlése elé kell előterjeszteni.

A helyzetfelméréshez szükséges szűrővizsgálatokhoz összeállt az egészségi állapot szűrését végző csapat mely a városrészek úgy nevezet Olvasó Köri helyiségeiben vagy a Nyugdíjas Klubokban végzik a szűrését a civil szervezetek nyugdíjasai körében, így a **Honvédségi Polgári, a Szikáncsi, a Pedagógus, a Csúcsi, az Újvárosi, a Tabáni Nyugdíjas Klub, Hódiköt Nyugdíjas Klubokban és a Szépkorúak Táncscsoportjának tagjai között.**

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Győrffyné Molnár Ilona
Szakmai Vezető

Email: molnar.ilona@ujbuda.hu
Telefon: 06 1 3723470

Budapest Főváros XI. kerület Újbuda Önkormányzata
Zsombolyai utca 4. IV. em. 407. számú iroda

A Koordinációs Központunk elérhetősége:
1112 Budapest, Kérő utca 03.